

Příloha k protokolu o SZZ č.  
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita PF**  
**Katedra hudební výchovy**

Diplomant: **Bc. Tereza KUČEROVÁ**

Aprobace: **AJn - NJn**

Datum odevzdání posudku:  
**5. 5. 2017**

Vedoucí diplomové práce:  
**doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.**

## **POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE**

### **Rozvoj poslechu s porozuměním a jeho vazba na hudební nadání žáků**

Předložená diplomová práce zpracovává téma, které se tak či onak dotýká dvou oborů – hudebního a jazykového. Otázky, které se tu nabízejí a které diplomantka pojmenovává a řeší, tedy musí zajímat odborníky z obou oblastí – lingvistu i hudebníka. O to víc bych jako člen katedry hudební výchovy přivítal, kdyby se diplomantka v obou oborech vzdělávala a připravovala na povolání učitelky hudební výchovy a německého jazyka. Mohla by se tak vyhnout některým nepřesnostem, které jsou v práci obsaženy a někdy mohou vést i nepřesným výsledkům. Opak je však pravdou, diplomantka studuje angličtinu a němčinu, takže v hudební oblasti je pouhou amatérkou.

To je v práci zřejmé již z toho, jak dospívá k rozdělení žáků, kteří se jejího výzkumu zúčastnili, na tzv. hudební a nehudební (na jiném místě používá termínů „mají hudební sluch x nemají hudební sluch“). Jak jsem z práce z několika uvedených příkladů pochopil, činí tak do jisté míry intuitivně, resp. na základě nějaké pedagogické dokumentace typu ŠVP. Tam je zpravidla uvedeno, co by měl žák v konkrétním období vědět, umět, znát, ... Ovšem jestli tomu tak skutečně je, diplomantka již zřejmě nezkoumala. A tak hudební sluch mají ti, kteří umějí zpívat a ti, co neumějí, hudební sluch nemají. To je častý a obecně se vyskytující omyl bohužel ne jen laické veřejnosti, ale i mnohých vyučujících.

V diplomové práci jsem hledal nějakou zkoušku hudebnosti, nějaký soupis úkolů pro žáky, které by po vyhodnocení umožňovaly posoudit, zda žák má nadprůměrné nebo podprůměrné hudební schopnosti. Nenašel jsem však ani stanovení oblastí hudebních schopností – pěvecké, rytmické, tonální, paměť, ...

Úkoly z hudební oblasti, které jsou v práci obsaženy, jsou až na str. 44 – Rozlišování tónové výšky. Některé šipky tam uvedené by zřejmě měly směřovat dolů. Jinak nikdy nemůže druhý tón být nižší než ten první.

Další úkol z prověrky hudebnosti je na str. 46. Ten se ovšem netýká rozlišování melodických celků, ale hudební, resp. melodické paměti. Žák si má melodii zapamatovat (napoprvé si vícetónovou melodii zapamatuje jen těžko) a při opakovaném poslechu má zaregistrovat, zda byla melodie hrána stejně, či jinak a kolikátý tón v pořadí byl jiný. To je úkol, který žáci zpravidla neumějí vyřešit a uchylují se k odhadování. Učila diplomantka někdy hudební výchovu? Kdyby ano, zjistila by, že takto to nejde. Spojují se tady totiž nároky na melodickou paměť s dovedností intonovat, tedy s dovedností zpívat podle not. A to je proces, na který mnoho vyučujících rezignuje, přestože školním vzdělávacím programem je takový úkol předepsán. A zkontroluje to někdo? Pan ředitel?

Rovněž rozlišování rytmických celků (str. 47) předpokládá dobrou rytmickou paměť, aby bylo možno stanovit, zda jsou dva rytmy totožné či nikoliv.

Zkouška hudebnosti, jinak řečeno prověrka hudebních schopností je daleko komplexnější záležitost. Na katedře HV ji vyučující vykonávají každoročně při přijímacích zkouškách na oborové studium HV, nebo na obor Učitelství pro I. stupeň ZŠ. Pokud tedy diplomantka zkoumá, zda a jaký vliv mají rozvinuté hudební schopnosti na cizojazyčné vyučování, měla po mém soudu provést výzkum hudebních schopností komplexněji a zodpovědněji.

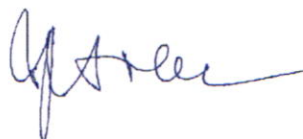
Jinak diplomantka nachází mnoho styčných bodů mezi hudebním uměním a jazykem (i ten má mimochodem svou zvukovou stránku, která dokresluje obsah výpovědi; a výškově-tónové vztahy tam užití jsou často menší než půltóny v hudbě; a rozumí-li i „nehudební“ žák tomu, zda se ptám „Prší?“, či konstatují-li „Prší.“, má takový žák sluch? a má vůbec smysl hovořit o hudebním sluchu?, a to jsou nějaké dva typy sluhu? hudební a ten druhý? a na základě čeho vyučující usuzuje, že žák hudební sluch nemá? protože falešně zpívá?; a on zpívá falešně proto, že špatně slyší? nebo proto, že ho neposlouchají hlasivky, že to neumí v těch hlasivkách správně udělat? – mnoho otázek. Možná by se k některým z nich dala hledat odpověď v rámci rozpravy u obhajoby). Tak tedy zpět k tomu, co je uvedeno před závorkou. V obou se užívají stejné pojmy, často se stejným obsahem. Z toho diplomantce vyplývá, že obě sféry se budou vzájemně podporovat a doplňovat. A na

to je zaměřen výzkum, který mi myslím již nepřísluší komentovat, nejsem totiž germanista.

Ve vyhodnocování výzkumu poukazuje diplomantka na to, že důležité jsou tu kontakty a jejich četnost, které jedinec má s lidskou řečí a s hudbou. A protože těch druhých je podstatně méně, jen malé procento populace dosahuje jisté akceptovatelné úrovně hudebních schopností. Nezanedbatelný vliv na to má současná situace v rodinách, odkud žáci přicházejí, ale i úroveň hudebního vyučování v mateřských a základních školách.

Diplomová práce obsahuje všechny náležitosti a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**



---

podpis oponenta

České Budějovice **5. 5. 2017**

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------